

Suomen Pankin toiminta.

Rahan arvo ja valuuttakauppa.

Maaailman rahaoloissa on vuoden 1931 jälkeen ollut vallalla kaksi tendenssiä: mainittuna vuonna tai pian sen jälkeen kullasta luopuneiden valuuttojen vakaantumisen ja kultavaluuttojen aseman vaikeutuminen. Tästä johtui, että rahan arvojen suhteellisesta vakavuudesta huolimatta rahaoloja ei voitu pitää luotettavina, koska uusia devalvatioita oli odotettavissa milloin tahansa. Kuluneena vuonna epävarmuuden tila vihdoinkin laukesi sen kautta, että Ranska, Sveitsi ja Hollanti luopuivat kullasta ja siirtyivät hoidettuun paperikantaan. Täten Euroopan rahaolot joutuivat tavallaan uuteen vaiheeseen. Edellä on jo tullut mainituksi, että n. s. puntaryhmän valuuttain keskinäiset suhteet ovat kuluneena vuonna pysyneet edelleen vakaina. Niinpä punnan markka-arvo on ollut edelleen sama, mihin se maaliskuun 3 päivänä v. 1933 pysähtyi, nimittäin 227 markkaa. Samoin on 100 Ruotsin kruunun arvo ollut 1,171 markkaa marraskuun 1 päivästä v. 1933, 100 Tanskan kruunun arvo 1,014 markkaa syyskuun 13 päivästä v. 1934 ja 100 Norjan kruunun arvo 1,141 markkaa samasta päivästä alkaen. Suomen Pankin dollarin noteeraus vaihteli viime vuonna Smk:sta 44:95 Smk:aan 46:70 vuoden keskiarvon ollessa Smk. 45:82. Ranskan frangin arvo on devalvoinnin johdosta, niinkuin jo edellä mainittiin, vaihdellut huomattavasti. Suomen Pankin noteerauksen alin määrä viime vuonna oli Smk. 217:— ja korkein Smk. 305:25. Saksan markan noteeraus on sen sijaan vaihdellut suhteellisen vähän. Alin arvo oli viime vuonna Smk. 1,805:—, korkein Smk. 1,875:— ja keskiarvo Smk. 1,844:42.

Sellaisten rahaolojen vallitessa, kuin edellä on kuvattu, ei luonnollisesti voinut olla kysymyistäkään siitä, että aikaisemmin devalvoineet maat palaisivat kultakantaan. Tämä kysymys on täytynyt siirtää tuonnemmaksi. Niinpä omassa maassammekin on pidetty parhaana jatkaa sen rahajärjestelmän ylläpitämistä, mikä on vallinnut vuodesta 1931 alkaen. Pankkivaltuusmiesten esityksestä Suomen Pankki on asetuksella valtuutettu vuoden 1937 loppuun poikkeamaan setelinlunastusta koskevista ohjesääntönsä määräyksistä.

Maamme taloudellisten olojen kehitys on, niinkuin edellä esitetyistä tiedoista ilmenee, jatkunut edelleen suotuisaan suuntaan. Niinkuin useana edellisenä vuonna on päättyneenkin vuoden ulkomaankauppa jättänyt huomattavan vientiylijäämän. Tämä talouden yleistila on antanut hyvän pohjan myöskin maamme rahan vakaana pysyttämiseksi, missä tehtävässä ei enää pariin kolmeen vuoteen ole esiintynyt niitä vaikeuksia, joita aikaisemmissa epävakaisissa olosuhteissa oli voitettavana.

Pankin suhde ulkomaihin onkin vuoden kuluessa vahvistunut edelleen tuntuvasti, ulkomaisessa liikkeessä käypäin maksuvälineiden määrä on nimittäin edelleen kasvanut. Valuuttavarasto oli vuoden alussa 1,266.9 miljoonaa markkaa, kasvoi huhtikuun loppuun mennessä 1,354.5 miljoonaa markkaan, väheni sen jälkeen niin, että oli kesäkuun lopussa 1,114.4 miljoonaa markkaa, mutta alkoi sen jälkeen jälleen kasvaa ja oli vuoden päättyessä 1,491.6 miljoonaa markkaa, saavuttaen siten korkeamman määrän kuin milloinkaan tätä ennen. Lisäys vuoden aikana on siis 224.7 miljoonaa markkaa eli 17.7 %. Tämän lisäksi on otettava huomioon, että myös Pankin kulta-

kassa on vuoden aikana kasvanut 131.2 miljoonalla markalla.

Valuuttakauppa on koko vuoden ollut täysin vapaa.

Luotonanto.

Pankkivaltuusmiesten kertomuksessa vuodelta 1934 mainittiin jo ne kaksi varsin huomattavaa seikkaa, joissa taloudellisen elämämme elpyminen kuvastuu Suomen Pankin toiminnan piirissä. Toinen näistä ilmiöistä on korkomäärien nopea aleneminen. Toinen on se seikka, että yksityispankit eivät sitten vuoden 1933 lokakuun ole tarvinneet rediskonttausluottoa Suomen Pankilta. Tällaista olotilaa ei ole sattunut sen jälkeen kun rediskonttaus laajemmin tuli käytäntöön. Pankin myöntämä vekseliluotto oli siis viime vuonna yksinomaan suoraan diskontattuja vekseleitä.

Diskontattujen vekselien määrä, joka vuoden alussa oli 669.1 miljoonaa markkaa, kasvoi vuoden alkukuukausina niin, että se huhtikuun lopussa oli 901.4 miljoonaa markkaa. Sen jälkeen se jälleen aleni, hiukan vaihdellen, ja oli marraskuun lopussa 767.4 miljoonaa markkaa. Vuoden päättyessä suoraan diskontattujen vekselien määrä oli 823.0 miljoonaa markkaa, mikä oli 153.9 miljoonaa markkaa enemmän kuin vuoden alkumäärä. Hypoteekkilainojen kokonais-

määrä kasvoi vuoden kuluessa 14.4 miljoonaa markkaa ja kassakreditivien väheni 0.7 miljoonaa markkaa.

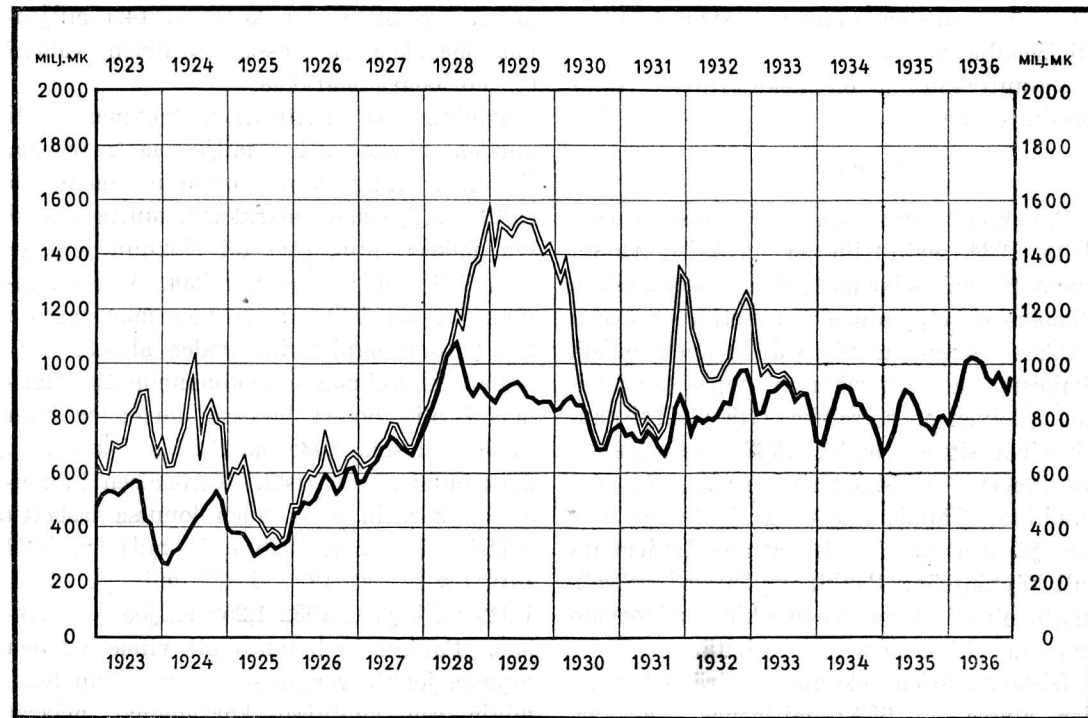
Pankin koko kotimainen luotonanto oli vuoden alussa 781.9 miljoonaa markkaa, lisääntyi huhtikuun loppuun mennessä 1,021.3 miljoonaa markkaan, mutta väheni sen jälkeen niin, että oli elokuun lopussa vain 933.2 miljoonaa markkaa. Vuoden lopussa se oli 949.5 miljoonaa markkaa eli 21.4 % suurempi kuin vuoden alussa.

Pankin kotimaisen luotonannon kokonaismäärä oli vuoden lopussa enemmän kuin puolet vuosina 1928 ja 1929 saavutetuista korkeimmista määristä. Kotimaisen luotonannon korkein kuukauden lopussa laskettu määrä oli nim. v. 1928 1,556 milj., v. 1929 1,533 milj., v. 1930 1,372 milj., v. 1931 1,349 milj. ja v. 1932 1,259 miljoonaa markkaa. Pankin luotonanto oli viime vuoden lopussa jonkin verran sen tason yläpuolella, mihin sen vuotuiset korkeimmat määrät yleensä aikaisempina säännöllisinä vuosina kohosivat. Luotonanto liiketoimintaan ylitti nimittäin ennen vuotta 1928 vain kerran, s. o. v. 1924, miljaardin, mutta kohosi muuten korkeimmillaan 700—900 miljoonaa markkaan.

Pankin kotimaisen luotonannon eri lajien sekä kokonaismäärän kuukausittainen vaihtelu v. 1936 näkyy seuraavasta taulukosta:

Suomen Pankin kotimainen luotonanto vuonna 1936.

Kuukauden loppu	Vekselit milj. mk	Hypot. lainat milj. mk	Kassa- kreditivit milj. mk	Redis- konttaukset milj. mk	Yhteensä milj. mk
1935					
Joulukuu	669.1	45.4	67.4	—	781.9
1936					
Tammikuu	734.0	52.7	56.2	—	842.9
Helmikuu	788.9	52.0	65.4	—	906.3
Maaliskuu	888.1	51.9	62.3	—	1,002.3
Huhtikuu	901.4	57.4	62.5	—	1,021.3
Toukokuu	892.9	56.2	67.8	—	1,016.9
Kesäkuu	887.4	57.4	59.9	—	1,004.7
Heinäkuu	843.0	57.9	53.0	—	953.9
Elokuu	832.7	58.4	42.1	—	933.2
Syyskuu	842.3	56.3	64.7	—	963.3
Lokakuu	815.6	55.7	66.2	—	937.5
Marraskuu	767.4	60.8	66.7	—	894.9
Joulukuu	823.0	59.8	66.7	—	949.5

Suomen Pankin luotonanto vv. 1923—1936. Ylempi viiva: koko luotonanto, alempi: ilman rediskonttauksia.

Vuoden päättyessä Pankin salkussa oli siis 823.0 miljoonaa markkaa vekseleitä, kuten jo on mainittu, kaikki suoraan diskonttattuja. Vekselit muodostivat niin ollen 86.7 % Pankin kotimaisesta luotonannosta. Tämä suhde on pysynyt viime aikoina suunnilleen samansuuruisena. Vuoden 1935 päät-

tyessä vekselit olivat 85.6 %, vuoden 1934 80.7 %, vuoden 1933 päättyessä 80.3 %, vuoden 1932 lopussa 82.3 % ja vuoden 1931 lopussa 82.8 % koko kotimaisesta luotonannosta.

Pankin suoraan diskonttaamista vekseleistä oli prosentteissa:

	31/12 1927	31/12 1928	31/12 1929	31/12 1930	31/12 1931	31/12 1932	31/12 1933	31/12 1934	31/12 1935	31/12 1936
vientiteollisuuden vekseleitä	53.86	55.82	59.07	63.02	64.41	65.47	78.53	87.98	85.31	87.84
kotimarkkinateollisuuden vekseleitä	15.77	16.99	14.77	13.12	16.15	16.44	10.18	4.14	4.96	2.39
kauppaliikkeiden vekseleitä	28.82	24.80	24.11	21.38	17.82	16.46	10.29	6.97	7.89	7.49
muita vekseleitä	1.55	2.39	2.05	2.48	1.62	1.63	1.00	0.91	1.84	2.28

Korkomäärät.

Edellä mainittiin, että korkomäärien nopea aleneminen on rediskonttausluoton hä-

viämisen ohella näkyvänä merkinä taloudellisen elämän elpymisestä.

Suomen Pankin alin diskonttokorko on ollut koko vuoden 4 %, mihin määrään se alennettiin joulukuun 3 päivänä 1934.

Setelistö.

Maan talouden kehitys kuvastuu myöskin keskuspankin setelistössä siten, että lama-kautena maksuvälineiden kysyntä vähenee ja talouselämän vilkastuessa jälleen kasvaa. Näin on käynyt myöskin Suomen Pankin setelistön. Koko pula-ajan alkupuolella Pankin setelistö osoitti voimakasta taipumusta vähentyä. Tässä suhteessa tapahtui käänne vuosien 1932 ja 1933 vaihteessa, jolloin setelistö oli vain vähän päälle miljaardin. Tämän jälkeen setelistössä on ollut havaittavissa vain silloin tällöin hiukan keskeytyvä lisääntymissuunta, mikä jatkui myöskin viime vuonna.

Setelistö oli vuoden alussa 1,380.7 miljoonaa markkaa, pieneni ensin vähän, mutta kasvoi sitten niin, että se oli huhtikuun lopussa 1,546.1 miljoonaa markkaa. Tämän jälkeen määrä jälleen väheni heinäkuuhun

saakka, jolloin se oli kuukauden lopussa 1,460.1 miljoonaa markkaa. Mutta sitten se alkoi jälleen kasvaa ja oli vuoden lopussa 1,630.1 miljoonaa markkaa, s. o. 249.4 miljoonaa markkaa eli 18.1 % suurempi kuin vuoden alussa.

Kun setelistö joulukuun 31 päivänä 1932, jolloin se saavutti alimman vuoden lopussa lasketun määränsä, oli 1,085.3 miljoonaa markkaa, se siis viime vuoden loppuun mennessä oli kasvanut 544.8 miljoonaa markkaa eli 50.2 %. Kun hintataso ei ole kuluneena aikana tuntuvammin muuttunut, on lisäyksen katsottava johtuneen vilkastuneen talouselämän tarpeista.

Seuraavasta yhdistelmästä näkyy, kuinka paljon Pankilla oli vuoden 1935 päättyessä ja viime vuoden kunkin neljänneksen lopussa niitä varoja, joita vastaan Pankki on oikeutettu antamaan seteleitä:

	31/12 1935 milj. mk	31/3 1936 milj. mk	30/6 1936 milj. mk	30/9 1936 milj. mk	31/12 1936 milj. mk
Kultakassa	472.0	501.3	531.1	603.4	603.2
Ulkom. kirjeenvaihtajat	1,266.9	1,328.3	1,114.4	1,118.1	1,491.6
Ulkom. krediitti	—	—	—	—	—
Ulkom. vekseleitä	80.4	86.2	92.2	81.4	82.4
Ulkom. obligatioita	—	—	—	—	—
Korkolippuja ja ulkom. seteleitä	1.7	0.9	0.8	1.4	1.2
Kotimaisia vekseleitä	669.1	865.1	848.2	797.8	777.6
Yhteensä	2,490.1	2,781.8	2,586.7	2,602.1	2,956.0

Pankkivaltuusmiesten kertomuksessa vuodelta 1935 esitettiin jo syyt siihen kääntöseen, mikä katesuhteen kehityksessä tapahtui sanottuna vuonna. Ensisijaisen setelikatteen (kultakassan ja ulkomaisten valuuttain) määrä oli vuoden 1934 lopussa 96.3 % vaadittaessa maksettavista sitoumuksista. Tätä suhdetta täytyi pitää poikkeuksellisen korkeana, ja sen aleneminen oli odotettavissa, niin pian kuin vaadittaessa maksettavat sitoumukset alkaisivat tuntuvammin lisääntyä. Tämä suhde alenikin jo vuoden 1935 loppurun mennessä 83.7 %:iin. Viime vuo-

den aikana se setelistön ja muiden vaadittaessa maksettavien sitoumusten voimakkaasti kasvaessa aleni edelleen ja oli vuoden lopussa 75.1 %. Tämäkin suhde on kuitenkin varsin vahva. Sen sijaan ensisijaisen setelikatteen suhde vaadittaessa maksettavain sitoumusten tärkeimpään osaan, setelistöön, on pysynyt jokseenkin vakaana. Ensisijainen setelikate oli vuoden 1934 päättyessä 129.2 %, vuoden 1935 päättyessä 126.0 % ja viime vuoden lopussa 128.5 % setelistöstä.

Setelinanto-oikeus, vähennystä puuttuvan lisäkattteen vuoksi tekemättä, on v. 1936 vaihdellut 3,294.8 miljoonan markan (31/12) ja 2,836.7 (23/6) välillä. Vastaava käyttämätön setelinanto-oikeus on vaihdellut 864.0 miljoonasta markasta (8/1) 506.3 miljoonaa markkaan (31/12). Nämä määrät olivat, edellinen 29.2 ja jälkimmäinen 15.4 % koko setelinanto-oikeudesta.

Seuraavassa on tarkemmin verrattu Pankin setelinanto-oikeutta ja sen käyttöä viime vuoden lopussa vastaavaan tilaan edellisen vuoden päätyttyä.

Setelinanto-oikeus:

	31/12 1935 milj. mk	31/12 1936 milj. mk
Kultakassa ja ulkomaiset valuutat	1,738.9	2,094.8
Setelinanto-oikeus sen lisäksi	1,200.0	1,200.0
Setelinanto-oikeus	2,938.9	3,294.8

Käytetty määrä:

Liikkeessä olevat setelit .	1,380.7	1,630.1
Muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset ..	622.7	1,082.4
Myönnettyistä kassakreditteistä nostamatta oleva määrä	74.5	76.0
Käytetty setelinanto-oikeus	2,077.9	2,788.5

Setelinantoreservi:

Käytettävissä oleva	412.2	167.5
Toissijaisen katteen lisääntymisestä riippuva	448.8	338.8
Koko setelinantoreservi ..	861.0	506.3
Käytetty määrä ja reservi	2,938.9	3,294.8

Yhdistelmästä havaitaan, että kultakassan ja ulkomaisten valuuttojen määrän kasvu on lisännyt tuntuvasti setelinanto-oikeutta. Mutta liikkeessä olevan setelistön ja mui-

den vaadittaessa maksettavain sitoumusten suuri lisäys on johtanut kuitenkin setelireservin pienenemiseen. Vähennys on 354.7 miljoonaa markkaa. Edellisenä vuonna setelireservi jo pieneni 275.1 miljoonalla markalla. Koko setelinantoreservi on kuitenkin edelleen normaali, suunnilleen sillä tasolla, millä se oli yleensä aikaisempina vuosina. Pankin lainanannon suppeudesta, ennen kaikkea rediskonttausten puuttumisesta johtuu, että setelinantoreservistä huomattava osa on toissijaisen katteen lisääntymisestä riippuvaa.

Pankin suhde valtioon.

Valtio ei ole vuoden aikana käyttänyt luottoa Suomen Pankissa. Pankin hallussa olevien obligatioiden tilillä on vuoden varrella tapahtunut suuria muutoksia johtuen lähinnä siitä, että valtio on maksanut pois eräitä vieraisissa valuutoissa olleita obligatiolainoja ja sen sijaan emittoinut suomenmarkkamääräisiä obligatioita. Samalla Pankki on lisännyt valtion obligatioiden omistustaan; kun sen hallussa vuoden alkaessa oli valtion obligatioita 233.9 milj. markan arvosta, oli niiden kirjattu arvo vuoden lopussa 289.1 milj. markkaa.

Pankki on ollut vuoden aikana mukana valtion lainojen konverttauksissa.

Pankin tilinpäätös.

Edellä on jo tullut mainituksi useita kohtia, joissa Suomen Pankin asemassa on viime vuoden aikana tapahtunut muutoksia. Seuraavassa tarkastellaan Pankin omaisuus- ja tulostasetta yksityiskohtaisemmin.

O m a i s u u s t a s e.

Eroavaisuudet Pankin viimevuotisen ja sitä edellisen omaisuusustaseen välillä näkyvät seuraavasta yhdistelmästä:

V a r a t:	31/12 1935 milj. mk	31/12 1936 milj. mk
Kultakassa	472.0	603.2
Ulkomaisia kirjeenvaiht.	1,266.9	1,491.6
Ulkom. krediitti	—	—
Ulkomaisia vekseleitä ...	80.4	82.4
Ulkomailla säilytettävää kultaa, jota ei lueta setelikatteeseen	—	211.4
Diskontattuja kotim. veks., joita ei lueta setelikatteeseen	—	45.4
Korkolippuja ja ulkom. seteleitä	1.7	1.2
Kotimaisia vekseleitä	669.1	777.6
Hypoteekkilainoja	45.4	59.8
Kassakredittejä	67.4	66.7
Oblig. Suomen rahassa ..	190.7	347.9
Oblig. ulkomaan rahassa	223.2	92.6
Pankin kiinteistöt ja kalusto	12.0	12.0
Erinäisiä tilejä	348.9	346.3
Yhteensä	3,377.7	4,138.1

V e l a t:

Liikkeessä olevia seteleitä	1,380.7	1,630.1
Valtiovaraston pano- ja ottotili	161.7	376.5
Muiden pano- ja ottotili	401.7	571.3
Ulkom. krediitti	—	—
Postivekseleitä	12.2	23.4
Ulkom. kirjeenvaihtajia .	24.3	21.3
Kantarahasto	1,000.0	1,000.0
Vararahasto	262.1	312.3
Pankin kiint. ja kalusto .	12.0	12.0
Erinäisiä tilejä	22.8	89.9
Vuoden voitto	100.2	101.3
Yhteensä	3,377.7	4,138.1

T u l o t:

	V. 1935 Smk	V. 1936 Smk
Korkoja kotimaisesta lainausliikkeestä	38,433,604: 28	45,089,893: 20
Korkoja ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta ...	13,634,394: 25	12,261,244: 35
Korkoja obligatioista	41,033,976: 11	37,436,206: 26
Agio	14,998,559: 83	16,869,767: 22
Provisioita	5,686,794: 25	3,915,938: 73
Yhteensä	Smk. 113,787,328: 72	115,573,049: 76

Yhdistelmässä herättää huomiota kultakassan runsas kasvu — varsinkin jos otetaan huomioon myös ulkomailla säilytettävä kulta. Kullan ostojen syynä on ollut, niinkuin pankkivaltuusmiesten kertomuksessa vuodelta 1935 mainittiin, useiden valuuttojen epävarmuus, minkä vuoksi on katsottu parhaaksi sijoittaa varoja kultaan. Kultakassa on kirjattu vuoden 1925 rahalain säätämään vanhaan pariteettiin, joka on lähes 50 % nykyistä arvoa alempi.

Ulkomaisten kirjeenvaihtajain tilin kasvusta mainittiin jo edellä.

Ulkomaisten vekseleiden määrä on pysynyt jokseenkin ennallaan, mutta kotimaisten, niinkuin on jo tullut mainituksi, on kasvanut.

Obligatioiden määrät ovat vuoden kuluessa huomattavasti vaihdelleet, sillä lainoja on edelleen verrattain paljon konvertoitu. Vuoden lopputulokseksi jäi, että Suomen rahan määräisten obligatioiden summa oli kasvanut huomattavasti ja ulkomaanrahan määräisten vähentynyt. Obligatioiden kirjaamisessa on edelleen noudatettu aikaisemmin omaksuttuja varovaisia periaatteita.

Velkojen puolella herättää huomiota se seikka, että molemmat pano- ja ottotilit ovat tuntuvasti kasvaneet. Tämäkin on todistus rahan runsaudesta ja valtion rahan aseman vahvuudesta.

Vararahastoon on viety puolet vuoden 1935 voitosta, Smk. 50,094,466: 12, sekä toisesta puolesta Pankille jäänyt erä Smk. 94,466: 12.

T u l o s t a s e.

Seuraavasta yhdistelmästä näkyy, millaiseksi Pankin voitto- ja tappiotili on muodostunut kahtena viimeisenä vuonna:

Menot:	V. 1935 Smk	V. 1936 Smk
Palkkoja ja palkkioita	8,371,879: 75	8,363,050: 10
Eläkkeitä ja avustuksia	778,194: 20	781,674: —
Pankkivaltuusmiesten palkkioita ja kuluja	157,860: 80	169,461: 80
Setelien valmistus	1,983,437: 40	2,574,743: 25
Erinäisiä kuluja	2,250,067: 33	2,225,012: 36
Obligatioiden ja osakkeiden tiliarvoa alennettu	—	—
Kaluston tiliarvoa alennettu	56,957: —	126,605: 05
Pankin voitto	100,188,932: 24	101,332,503: 20
	Smk. 113,787,328: 72	115,573,049: 76

Tulostaseen tulopuoleen vaikuttavat tekijät ovat viime vuoden aikana käyneet eri suuntiin. Lisääntynyt luotonanto on lisännyt korkotuloja. Mutta ulkomailla maksettujen samoin kuin obligatioiden korkojen jatkuva aleneminen aiheutti vähennystä näiden tileillä. Tulojen kokonaissumma pääsi näin ollen vain vähän kohoamaan. Menojen puolella on huomattavampi muutos vain setelien valmistuksen tilillä. Se johtuu tietenkin setelistön tuntuvasta noususta.

Mainittavia uudisrakennuksia ei Pankilla kuluneena vuonna ole ollut eikä kiinteistöpoistojen tekoon ole ollut aihetta. Pienemät korjauskustannukset on viety tavanmukaisesti kiinteistöjen menoihin. Mitä on käytetty kaluston hankintaan, on nytkin kokonaan poistettu.

Pankin puhdas voitto muodostui viime vuodelta 1.1 miljoonaa markkaa suuremmaksi kuin vuodelta 1935.

Voitto oli:
V. 1924 65.4 miljoonaa markkaa
„ 1925 82.7 „ „

V. 1926 107.1 miljoonaa markkaa
„ 1927 116.7 „ „
„ 1928 144.0 „ „
„ 1929 150.7 „ „
„ 1930 130.6 „ „
„ 1931 110.7 „ „
„ 1932 115.2 „ „
„ 1933 112.4 „ „
„ 1934 111.4 „ „
„ 1935 100.2 „ „
„ 1936 101,332,503 markkaa 20 penniä.

Vuoden 1936 voitosta on puolet eli 50,666,251 markkaa 60 penniä siirretty vararahastoon. Toisesta puolesta menee valtion tämänvuotisen tulo- ja menoarvion mukaan 50,000,000 markkaa valtiolle. Sen jälkeen jää kuluneen vuoden voitosta Pankille käyttämättömiä voittovaroja 666,251 markkaa 60 penniä. Pankkivaltuusmiehet ehdottavat, että

nämä voittovarot, 666,251 markkaa 60 penniä, siirretään Pankin vararahastoon.

Pankkivaltuusmiesten käsittelemiä asioita.

Setelien lunastus.

Suomen Pankin ohjesäännön nojalla, sellaisena, miksi se on lokakuun 30 päivänä 1931 annetulla lailla muutettu, Pankki on jo useamman kerran uudistetulla asetuksella oikeutettu poikkeamaan mainitun ohjesäännön 8 §:n 1 momentin säännöksistä setelien lunastukseen nähden. Kun asetuksen voimassaoloaika vuoden 1936 lopulla olisi mennyt umpeen, Pankin johtokunta, katsoen ettei vielääkään ollut mahdollisuutta palata kultaan sidottuun rahakantaan, teki aloitteen asetuksen voimassaoloajan pidentämiseksi. Yhtyen johtokunnan mielipiteeseen pankkivaltuusmiehet pyysivät Valtioneuvostolta, että Suomen Pankki asetuksella oikeutettaisiin vuoden 1937 loppuun saakka edelleen poikkeamaan ohjesäännön 8 §:n 1 momentin määräyksistä.

Tämä oikeus Pankille myönnettiin.

Eläkkeet.

Kuluneen vuoden aikana pankkivaltuusmiehet ovat myöntäneet viisi eläkettä, yhteensä 61,320 markkaa vuodessa.

Arvottomain saatavain poistot.

Pankkivaltuusmiehet ovat kertomukseensa aina ilmoittaneet ne tavallisesti varsin pienet saatavat, jotka on katsottu tarpeelliseksi poistaa tileistä kokonaan arvottomina. Kuluneena vuonna ei tällaisia poistoja ole tehty.

Tilintarkastus.

Vuoden 1935 valtiopäivillä valitut tilintarkastajat, toimittaja Artturi Aalto, kunnallisneuvos Aleksanteri Fränti, toimittaja Kaarlo Harvala, maanviljelijä Kaapro Huittinen ja maanviljelijä August Kuusisto toimittivat viime vuoden helmikuun 17 päivästä maaliskuun 4 päivään Pankin vuoden 1935 tarkastuksen. Tilintarkastajain lausunnon mukaisesti ja Pankin ohjesäännön tätä koskevain säännösten nojalla pankkivaltuusmiehet ovat myöntäneet johtokunnalle vastuuvapauden Pankin hallinnosta vuodelta 1935.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus.

Pankkivaltuusmiehet ovat vuoden aikana kuusi kertaa toimittaneet Pankin lainausliikkeen ja muitten sijoitusten sekä valuuttakaupan tarkastuksen, nimittäin seuraavina aikoina: maaliskuun 19, huhtikuun 29, kesäkuun 11, elokuun 31, marraskuun 23 sekä joulukuun 19 päivänä.

Inventtaukset ja haarakonttorien tarkastus.

a) Pääkonttorissa.

Johtosäätönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat toimittaneet pääkonttorin kassaholvien ja rahastojen sekä lainaja vakuuskirjain ynnä panttien ja talletusten inventtauksen. Inventtauksessa ei ole havaittu aihetta muistutuksiin.

b) Haarakonttoreissa.

Pankkivaltuusmiehet ovat valvoneet, että konttorien valvojat ovat inventanneet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmasti vuodessa.

Sitäpaitsi on vuoden varrella kaikki haarakonttorit tarkastettu.

Ernst Nevanlinnan muisto.

Kunnioittaakseen monivuotisen puheenjohtajansa professori Ernst Nevanlinna vainajan muistoa pankkivaltuusmiehet toimittivat kuluneena vuonna koottuina julkisuuteen hänestä lausuttuja ja kirjoitettuja muistosanoja nimellä „Ernst Nevanlinna. Muistosanoja”.

Haarakonttorien valvojat.

Vuodeksi 1937 pankkivaltuusmiehet ovat johtokunnan esityksestä määränneet Pankin haarakonttorien valvojiksi ja näiden varamiehiksi seuraavat henkilöt:

Hämeenlinnan konttori: valvojat kauppaneuvos Anders Gustaf Skogster ja kauppias Johan Verner Fredriksson sekä varamiehet tehtailija Kaarlo Edvard Kauppien ja varatuomari Yrjö Jokiranta.

Joensuun konttori: valvojat maisteri Yrjö A. Kankaanrinta ja verotussihteeri, agronomi Väinö Muukkonen sekä varamiehet kauppakoulunjohtaja, fil. maisteri Taavi Kauhanen ja asianajaja, varatuomari Mauno Moilanen.

Jyväskylän konttori: valvojat johtaja Kaarlo Vilhelm Laitila ja apteekkari Eugen Mansnerus sekä varamiehet lehtori Herman Hämäläinen ja pormestari Matti Soini.

Kotkan konttori: valvojat toimitusjohtaja Veikko A. Cajander ja toimitusjohtaja, pormestari Hugo Melart sekä varamiehet johtaja H. L. Wennerstrand ja kaupunginvouti Niilo Silenti.

Kuopion konttori: valvojat insinööri Pekka Juho Rinkinen ja kunnallisneuvos Bruno Ilmoniemi sekä varamiehet varatuomari Gunnar Hellén ja toimitusjohtaja Pekka Karttunen.

Mikkelin konttori: valvojat kihlak. tuomari Erkki Veikko Kuokkanen ja kunnallisneuvosmiehen Otto Kinnunen sekä varamiehet johtaja Valter Pulkkinen ja toimitusjohtaja Asko Savolainen.

Oulun konttori: valvojat johtaja Otto Alfons Karhi ja oikeuspormestari Karl Torsten Reinilä sekä varamiehet johtaja J. K. Korkeakivi ja toimitusjohtaja Aarne Toivonen.

Porin konttori: valvojat johtajat Johan Odert Rosengren ja Toivo Rintala sekä varamiehet apteekkari, fil. maisteri Fredrik Viktor Virmajuuuri ja kauppias Juho Antti Airio.

Sortavalan konttori: valvojat talousneuvos Sven Holst ja johtaja Robert Valentin Niskanen sekä varamiehet kirkkoherra Oskari Fredrikki Kanervo ja isännöitsijä R. Rosenberg.

Tampereen konttori: valvojat oikeusneuvosmiehen Kaarlo Haljala ja kaupunginjohtaja Kaarlo Nordlund sekä varamiehet insinööri Erkki Niklas Salminen ja apulaisjohtaja Br. Kanto.

Turun konttori: valvojat kunnallisneuvosmiehen Ernst Petter Johan Thomé ja kauppatiet. kand. Valde Vainio sekä varamiehet johtaja Juho Heikki Kurkela ja kauppias Johan Fredrik Henriksson.

Vaasan konttori: valvojat laamanni Ivar Vilhelm Hasselblatt ja johtaja Lauri Aleksander Niinioja sekä varamiehet konsuli Johan Alfred Viklund ja johtaja Juho Viljam Vaahtoniemi.

Viiipurin konttori: valvojat johtajat Ernst Hämäläinen ja Hannes Neuvonen sekä varamiehet johtaja Kusti Soininen ja insinööri Reino Koivulehto.

Pankkivaltuusmiehet ja tilintarkastajat.

Eduskunnan valitsijamiehet valitsivat lokakuun 16 päivänä 1936 Suomen Pankin pankkivaltuusmiehiksi seuraavat henkilöt:

Tanner, Väinö, toimitusjohtaja,
Lahdensuo, Jalo, filosofianmaisteri,
Helo, Johan, filosofiantohtori,
Vesterinen, Vihtori, maanviljelijä,
Ryömä, Hannes, pääjohtaja,
Junnila, Taave, kunnallisneuvos,
v. Frenckell, Erik, dipl. insinööri,
Kilpi, Eino, päätoimittaja,
Leppälä, Juhani, kunnallisneuvos.

Näistä kolme ensiksi mainittua muodostavat suppeamman pankkivaltuuston. Puheenjohtajana on toiminut koko vuoden allekirjoittanut Tanner ja varapuheenjohtajana allekirjoittanut Lahdensuo.

Pankin tilintarkastajiksi vuoden 1936 tilejä tarkastamaan Eduskunnan valitsijamiehet valitsivat seuraavat henkilöt:

toimittaja *Kaarlo Harvala,* hänen varamiehensä toimittaja *Artturi Aalto,*
maanviljelijä *Kaapro Huittinen,* hänen varamiehensä maanviljelijä *Kalle Aukusti Lohi,*

maanviljelijä *August Kuusisto,* hänen varamiehensä myymälänhoitaja *Onni Hiltunen,*

kunnallisneuvos *Aleksanteri Fränti,* hänen varamiehensä taloudenhoitaja *Paavo Saarinen,* sekä

toimitusjohtaja *Paavo Raittinen,* hänen varamiehensä pienviljelijä *Matti Lepistö.*

Helsingissä maalisk. 1 p. 1937.

VÄINÖ TANNER.

Jalo Lahdensuo.
Hannes Ryömä.

Eino Kilpi.

Johan Helo.
Taave Junnila.

Juhani Leppälä.

Vihtori Vesterinen.
Erik v. Frenckell.

K. N. Rauhala.